

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos

**OPISKELIJOIDEN TASA-ARVO- JA
YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA**

2025–2028

Johdanto

Tämä oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitosta (KLL), Kainuun ammattiopistoa (KAO) ja Kajaanin lukiota. Suunnitelma on tehty tasa-arvolain (L 609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (L 1325/2014) mukaan.

Tasa-arvolaki tuli voimaan vuonna 1987. Lain tarkoituksena (1§, 1329/2014) on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten tasa-arvoa, erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on estää myös syrjintä sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella. Viranomaisien ja koulutuksen järjestäjien on huolehdittava, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen, myös opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tasa-arvon toteutumista (5§, 1329/2014).

Tasa-arvolain 5a § mukaan oppilaitosten on tehtävä tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voi olla osa opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa. Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

1. selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta.
2. toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi.
3. arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Suunnitelma voidaan tehdä enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

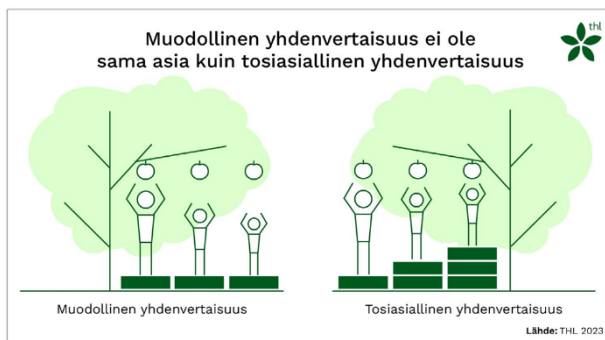
Yhdenvertaisuuslain (1§, 1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Toimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille on annettava mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä. (6§, 1325/2014.)

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 8§ mukaan ”ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.”

Käsitteet

Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvolailla ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa.

- **Muodollinen tasa-arvo** tarkoittaa syrjimättömyyttä sekä yhdenvertaisia oikeuksia ja kohtelua.
- **Tosiasiallinen tasa-arvo** taas tarkoittaa sitä, että eri lähtökohdat ja taustat huomioidaan, jotta kaikilla olisi mahdollisuus saavuttaa yhtäläinen lopputulos. Tosiasiallisen tasa-arvon saavuttamiseksi voidaan noudattaa ns. *positiivista erityiskohtelua*.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolesta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

- **Muodollinen yhdenvertaisuus** tarkoittaa ihmisten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia ilman syrjintää.
- **Tosiasiallisessa yhdenvertaisuudessa** on kyse siitä, että ihmisten erilaiset lähtökohdat ja mahdollisuudet otetaan huomioon tukitoimia ja *positiivista erityiskohtelua* toteuttamalla. Jos halutaan aktiivisesti edistää yhdenvertaisuutta, voi se merkitä poikkeamista samanlaisen kohtelun periaatteesta, jotta heikommassa asemassa olevien ihmisten tosiasiallinen yhdenvertaisuus voi toteutua.

Positiivinen erityiskohtelu on sellaista oikeasuhtaista erilaista kohtelua, jonka tavoitteena on syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen sekä tosiasiallisen yhdenvertaisuuden turvaaminen.

Kohtuullinen mukauttaminen tarkoittaa vammaisten henkilöiden tosiasiallisen yhdenvertaisuuden turvaamista erilaisissa tilanteissa, kuten tarpeellisia tai asianmukaisia muutoksia tai järjestelyjä oppilaitoksissa, joilla varmistetaan vammaisten ihmisten mahdollisuus käyttää kaikkia perusvapauksiaan ja ihmisoikeuksia yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Epäasiallisella kohtelulla tarkoitetaan häirintää, kiusaamista ja muuta epäasiallista käytöstä työpaikoilla, oppilaitoksissa ja muissa vastaavissa yhteisöissä. Epäasiallinen käytös on hyvien tapojen vastaista, jatkuvaa ja toistuvaa huonoa käytöstä, joka usein vaarantaa henkilön terveyden.

Kiusaaminen on toistuvaa, pitkään jatkuvaa kielteistä kohtelua, loukkaamista, mitätöintiä tai sosiaalista eristämistä. Se etenee prosessina, jossa kohde ajautuu puolustuskyvyttömään tilanteeseen.

Syrjintä on sitä, että ihmistä kohdellaan huonommin kuin toisia jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Syrjinnän muodot:

- **Välitön syrjintä** tarkoittaa, että henkilöä kohdellaan laissa kiellettyjen syrjintäperusteiden nojalla huonommin kuin muita.
- **Välillinen syrjintä** tarkoittaa, että neutraali sääntö tai käytäntö asettaa jonkun epäedulliseen asemaan. Välillisessä syrjinnässä käytäntö tai laki itsessään on yhdenvertainen, mutta sen lopputulos on yksilöä tai ihmisryhmää syrjivä.
- **Kohtuullisten mukautusten epääminen** on syrjintää.
- **Käsky tai ohje syrjiä**
- **Häirintä**

Häirintä tarkoittaa henkilön ihmisarvoa tosiasiallisesti ja tarkoituksellisesti loukkaavaa käyttäytymistä. Loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos sen syy liittyy laissa kiellettyihin syrjintäperusteisiin ja käyttäytymisellä luodaan henkilöä nöyryyttävä, halventava, vihamielinen, hyökkäävä tai uhkaava ilmapiiri. (*Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014, 14 §.*)

- Häirintää on esimerkiksi toistuva uhkailu, pelottelu, ilkeät ja vihjailevat viestit, väheksyvät ja pilkkaavat puheet, työnteon jatkuva perusteeton arvostelu ja vaikeuttaminen. Häirintää on myös maineen tai aseman kyseenalaistaminen, työyhteisöstä eristäminen sekä seksuaalinen häirintä.

Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua seksuaalista käytöstä, joka loukkaa henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Se voi olla suullisia huomautuksia, eleitä, koskettelua, sopimattoman aineiston esilläpitoa, härskiä puhetta, kaksimielisiä vitsejä, pornoaineistoa, kähmintää, sopimattomia ehdotuksia tai muita sukupuolta loukkaavia toimenpiteitä, jotka ovat rikoslain mukaan rangaistavia tekoja.

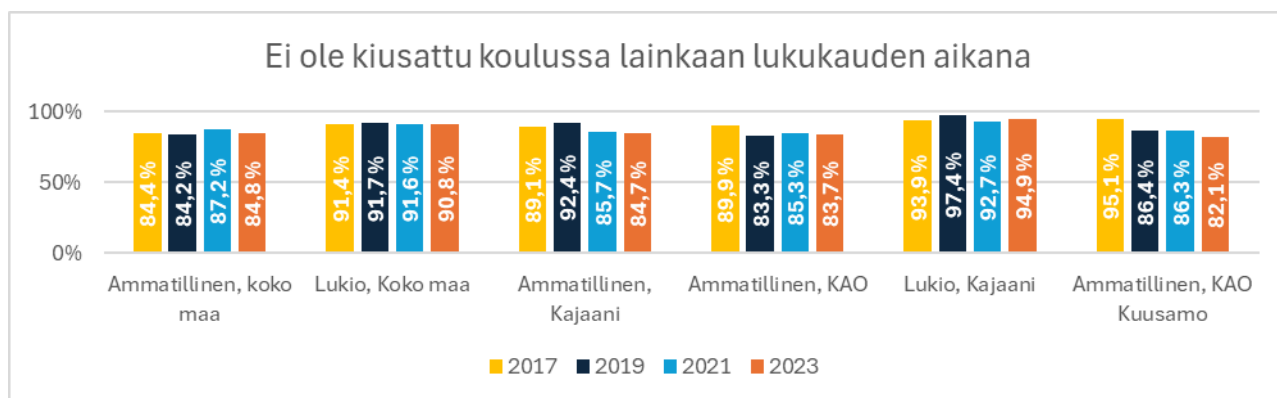
Häirintä sukupuolen perusteella on ei-toivottua käytöstä, joka perustuu sukupuoleen, mutta ei ole seksuaalista. Se voi olla halventavaa puhetta, sukupuolen alentamista tai koulukiusaamista sukupuolen perusteella.

Sukupuolinen häirintä ja ahdistelu on yksipuolista fyysistä tai sanallista käytöstä, joka on aina ei-toivottua. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi tai ahdisteluksi, jos sitä jatketaan, vaikka kohde ilmaisee pitävänsä sitä loukkaavana.

Selvitys tämänhetkisestä tilanteesta

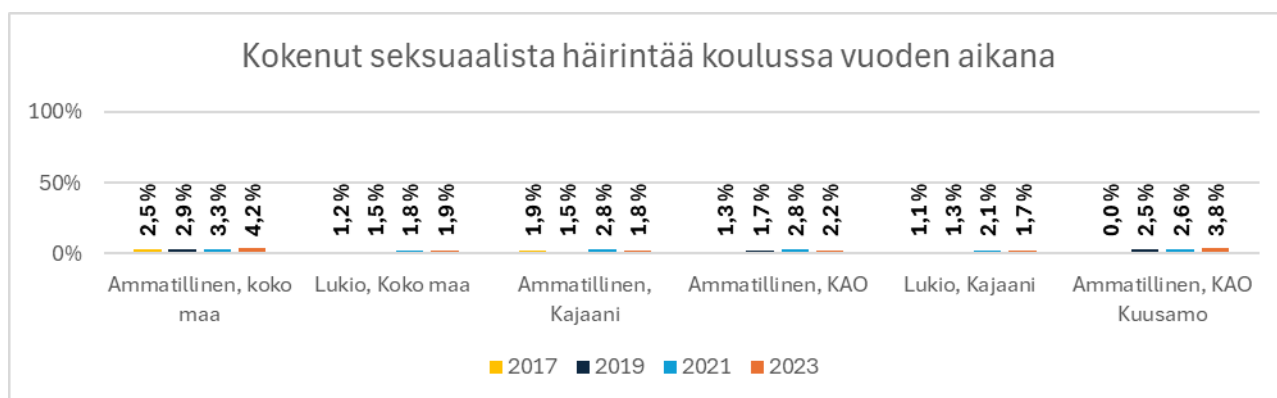
Tämänhetkisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseen on käytetty sekä KAO:n että lukion osalta kouluterveyskyselyjen tuloksia. KAO:n osalta on lisäksi käytetty ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautekyselyn tuloksia ja lukion osalta opiskelijoiden tulo- ja päättökyselyn tuloksia. Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautekysely on valtakunnallinen kysely ja lukion tulo- ja päättökysely on paikallinen kysely. Lukion kyselyn osalta ei voi tehdä valtakunnallista vertailua tuloksista. Kouluterveyskyselyn vuoden 2023 kyselyn tulos on jo kaksi vuotta vanha, joten sitä voi pitää vanhentuneena. Tässä päivitysvaiheessa emme kuitenkaan ole vielä saaneet vuoden 2025 uusia tuloksia. Lisäksi on huomioitavaa, että kouluterveyskyselyn vastaajamäärä oli pieni valtakunnallisesti koko ammatillisessa koulutuksessa, joten tuloksia ei voi pitää ammatillisen koulutuksen osalta kovin luotettavina.

Kouluterveyskyselyn 2023 tuloksia

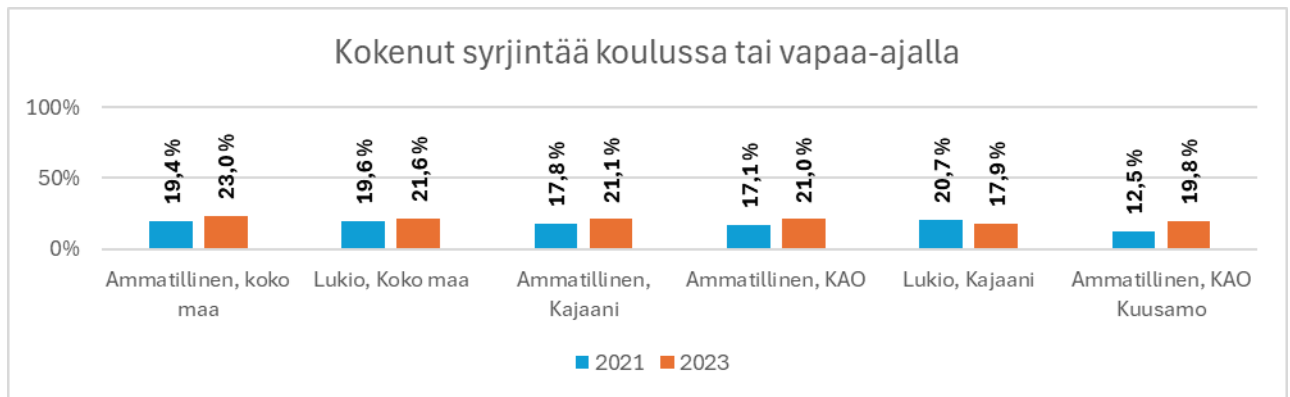

Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaamista koetaan KAO:lla vähän. Kiusaamista esiintyy yksittäistapauksina.

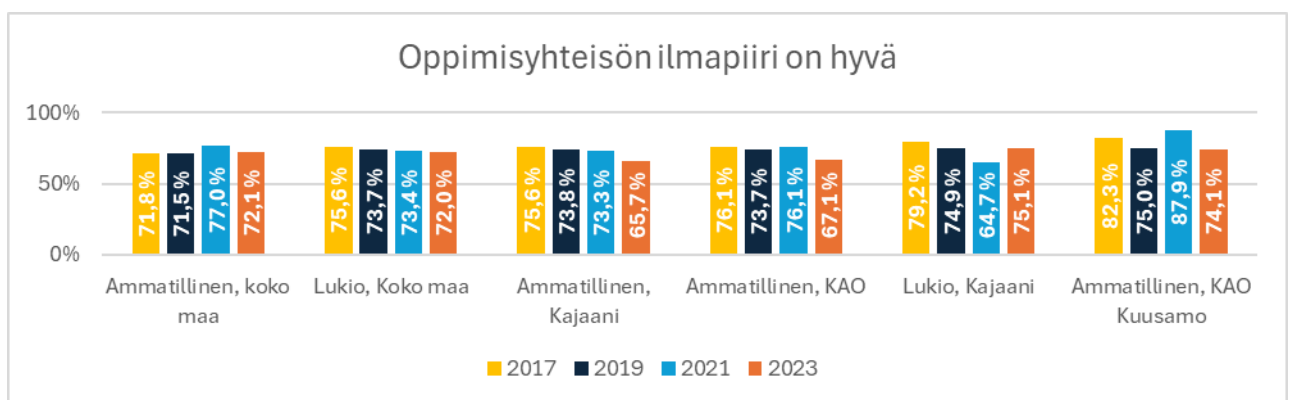
Kajaanin lukiossa kiusaamista on myös vähän, ja tilanne on jopa parempi kuin valtakunnallisesti lukioissa. Valitettavasti kiusaaminen ei kuitenkaan ole Kajaanin lukiossa täysin tuntematon ilmiö, vaan kiusaamista esiintyy yksittäistapauksina.

KAO:lla näkyy toimipaikkakohtaisia eroja siinä, onko koulussa koettu seksuaalista häirintää. Kajaanin lukiossa seksuaalista häirintää on kouluterveyskyselyn perusteella kokeneet yksittäiset opiskelijat.

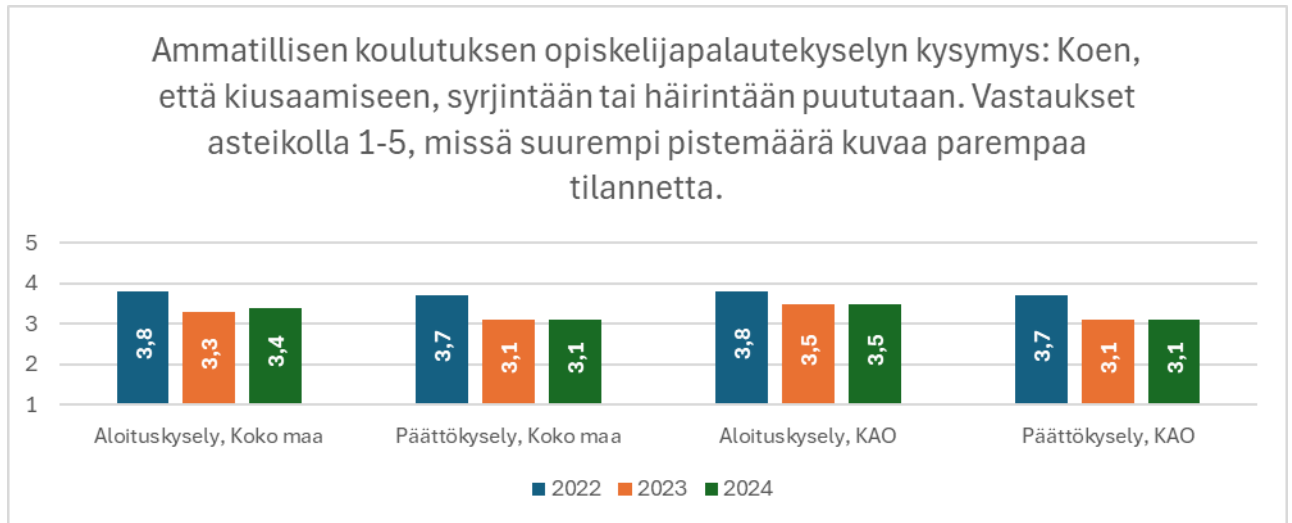
Kouluterveyskyselyssä ei valitettavasti kysytä erikseen koulussa tapahtuvasta syrjinnästä, joten kyselyn perusteella ei pysty päättämään, miten yleistä syrjintä on oppilaitoksissa. Oppilaitoksella ei ole suurta vaikuttamismahdollisuutta opiskelijoiden vapaa-aikaan muuta kuin tiedon lisäämisen kautta. Syrjintäkokemukset ovat kuitenkin nuorilla varsin yleisiä.

KAO:lla ilmapiirikokemukset ovat laskevia ja alhaisempia kuin valtakunnallisesti.

Kajaanin lukiossa opiskelijoiden kokemus ilmapiiristä oli matalimmillaan vuoden 2021 kouluterveyskyselyssä. Silloin ei pystytty koronan takia järjestämään koulussa tapahtumia ja muuta yhteisöllistä toimintaa tavalliseen tapaan, mikä voi näkyä tuloksissa. Valtakunnallisesti samanlaista ilmiötä ei kuitenkaan ole lukion tuloksissa nähtävissä. Vuoden 2023 kyselyssä kokemus ilmapiiristä oli parantunut selvästi verrattuna edelliseen kyselyyn.

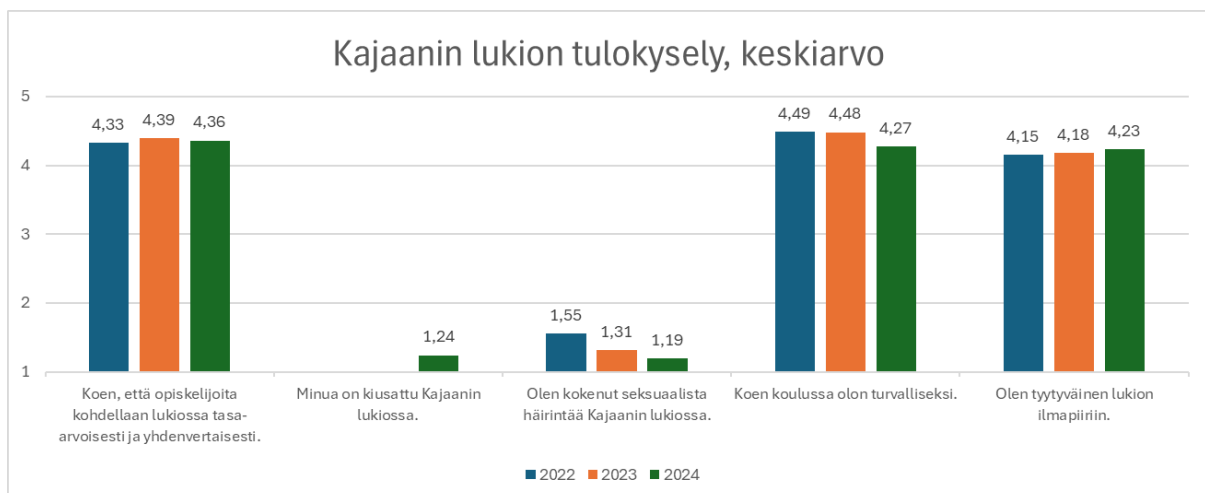
Kainuun ammattiopiston opiskelijapalautekysely

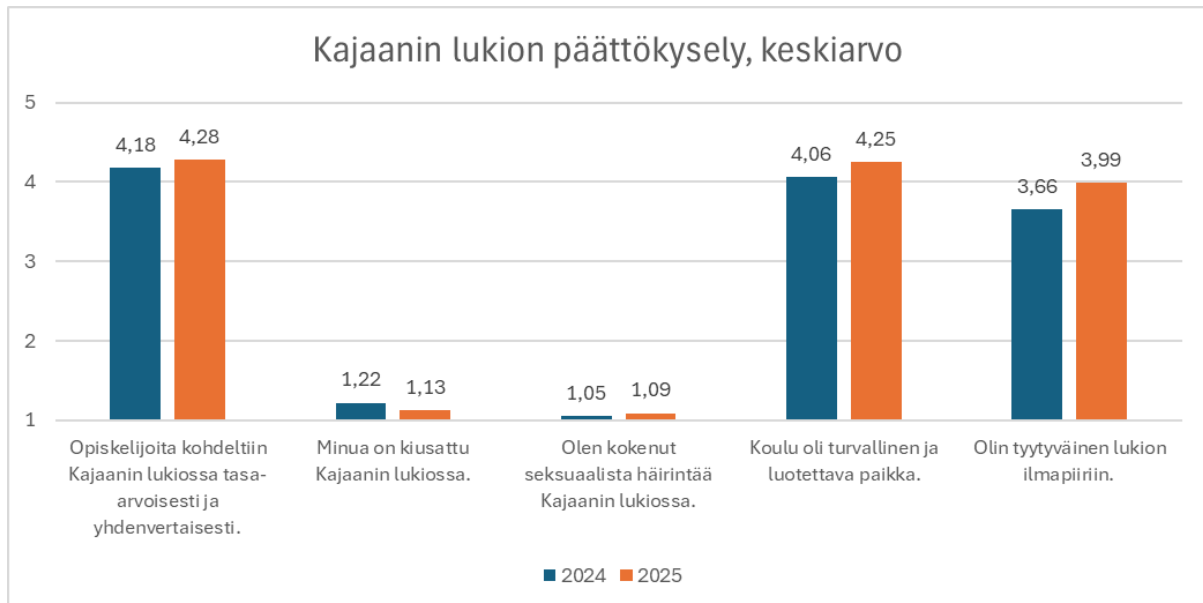
Aloitusvaiheessa KAO:n opiskelijat kokevat kiusaamiseen puututtavan paremmin kuin päättövaiheessa. Opiskelun aikana saatu kokemus asiasta siis huonontaa opiskelijoiden kokemusta. Vastaava muutos kuin KAO:n vastauksissa on havaittavissa valtakunnallisissa tuloksissa, jotka ovat nähtävissä taulukossa.

Kajaanin lukion tulo- ja päättökyselyt

Kajaanin lukiossa 1. vuosikurssin opiskelijat vastaavat tulokyselyyn lokakuussa ja abiturientit päättökyselyyn tammikuussa. Kyselyssä vastausasteikko on 1-5 (1 = täysin eri mieltä ja 5 = täysin samaa mieltä). Vuonna 2023 päättökyselyyn vastasi vain 24 opiskelijaa, joten kyseisen vuoden tuloksia ei ole otettu mukaan yhteenvetoon.

Vuosina 2022 ja 2023 tulokyselyssä kysyttiin “en ole kokenut seksuaalista häirintää”. Tulokset on muutettu vastaamaan vuoden 2024 muotoilua “olen kokenut seksuaalista häirintää”.

Lukion tulo- ja päättökyselyjen tulokset ovat samansuuntaisia kouluterveyskyselyn kanssa. Yksittäiset opiskelijat ovat kokeneet lukiossa kiusaamista tai häirintää. Koska kyse on yksittäistapauksista, ei tuloksista voi päätellä, onko kiusaaminen ja häirintä lisääntyneet tai vähentyneet. Vaikka kiusaaminen ja häirintä ei ole yleistä, pitää tapauksiin puuttua. Tavoite on, että kiusaamista ja häirintää ei esiintyisi koulussa ollenkaan.

Suurin osa lukion opiskelijoista kokee tulleen kohdelluksi Kajaanin lukiossa tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, mutta sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä rasismien ennaltaehkäisyyn on hyvä kiinnittää jatkossa huomiota. Syrjintä nousi vuoden 2025 päättökyselyssä esille myös opiskelijoiden avovastauksissa, missä toivottiin sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen parempaa kohtaamista kouluympäristössä.

Arvio aiempien toimenpiteiden toteutumisesta ja vaikutuksesta

Koulutusliikelaitoksen vuosien 2022–2024 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa oli asetettu tavoitteiksi koulukiusaamisen saaminen nolleen ja ilmapiirin parantaminen.

KAO

Edellisellä kaudella suunniteltuina toimenpiteinä on ollut lisätä oppilaitoksen henkilöstön osaamista kiusaamisen puuttumiseen. On päivitetty oppilaitoksen kiusaamisen vastainen toimintamalli ja luotu KAO:n opiskelijoiden käyttöön kiusaamisilmoitus. Koulukiusaamista emme ole saaneet nollaan. Päihdetoimintamallia on jalkautettu KAO:n koulutusaloilla henkilöstön työkaluksi.

Ilmapiirin parantamiseksi on lisätty yhteisöllisiä tapahtumia. Yhteisöllisten tapahtumien organisoivien tahojen toimintaa on kehitetty mm. tuutori- ja opiskelijakuntatoimintaa kehittämällä. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen toimesta on kehitetty yhteisöllisyyttä tukevia aktiviteetteja oppilaitoksessa ja asuntolatoiminnassa.

Aloittavien opiskelijoiden ryhmäytymiseen on kiinnitetty huomioita. Orientaatioviikko-malli on otettu KAO:lla käyttöön laajasti. Orientaatioviikko sisältää ryhmäytymistä ja suoritettavaan tutkintoon tutustumista. KAO kasvot tutuksi -tapahtuma elokuun alussa ja Hyvinvointivirtaa-tapahtuma viikolla 40 ovat vakiinnuttaneet paikkansa oppilaitoksen vuosikellossa. Kesällä 2025 valmistuu yhteisöllisen opiskeluhuollon ideapankki, joka sisältää malleja ja vinkkejä mm. ryhmäyttämiseen.

Lukio

Lukiolla toimenpiteitä ovat olleet 1. vuoden opiskelijoiden ryhmäyttämisen lisääminen, kiusaamiseen ja yhdenvertaisuuteen liittyvien teemojen käsittely ryhmänohjaustunnilla syksyllä 2024 sekä yhteisöllisten tapahtumien elvyttäminen koronavuosien jälkeen. Lisäksi on kehitetty ryhmänohjauksen käytänteitä mm. lisäämällä ryhmänohjaajan haastatteluita. Kajaanin lukiolla on käytössä kiusaamisen vastainen toimintamalli, joka on osa lukion opiskeluhoitosuunnitelmaa. Kajaanin lukiolla on ollut töissä yhteisöohjaaja lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025. Yhteisöohjaajan tehtävänä on ollut kehittää lukion yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Yhteisöohjaajan työpanoksen ansiosta lukiolla on pystytty lisäämään esim. välituntitoimintaa. Tutorit ja opiskelijakunta ovat osallistuneet yhteisöllisen toiminnan toteutukseen ja suunnitteluun. Opiskelijakunta on esimerkiksi hankkinut opiskelijoiden käyttöön erilaisia lautapelejä, jotka ovat aktiivisessa käytössä välituntisin ja vielä koulun jälkeenkin. Tutorit ja opiskelijakunta myös mainostavat järjestämiään aktiviteetteja ja tapahtumia säännöllisesti Wilmassa sekä sosiaalisessa mediassa. Yhteisöohjaaja on myös ollut mukana suunnittelemassa ryhmäytymistunteja. Syksyllä 2024 aloittaville opiskelijoille toteutettiin kolme erillistä ryhmäytymistuntia, kun aiemmin ryhmäytymistunteja on ollut vain yksi.

Ilmapiirissä on kyselyjen mukaan havaittavissa pientä paranemista. Korona näkyy esim. kouluterveyskyselyn tuloksissa ilmapiirin selvänä notkahduksena. Tämä on ymmärrettävää, koska koronavuosina koululla ei pystytty järjestämään mm. yhteisiä tapahtumia ja retkiä, jotka lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta ja ryhmäytymistä. Turvallinen ilmapiiri ennaltaehkäisee kiusaamista ja syrjintää sekä madaltaa opiskelijan kynnystä kertoa kiusatuksi joutumisesta. Toimenpiteillä ei kuitenkaan ole saatu kitkettyä kiusaamista kokonaan, vaan muutama opiskelija kokee kiusaamista vuosittain.

Edellisessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa oli asetettu lukion kehittämistoimenpiteiksi myös opiskelijoiden tasa-arvoinen kohtelu ja kohtaaminen. Tämä toteutuukin melko hyvin opiskelijakyselyiden perusteella. Suurin osa opiskelijoista kokee tulleen kohdelluksi tasa-arvoisesti Kajaanin lukiossa.

Opettajien opiskelijoita kohtaan osoittamaan huomioon ja kiinnostukseen on konkreettisesti panostettu lisäämällä ryhmänohjaajan haastatteluita. Nyt ryhmänohjaaja haastattelee opiskelijat vuosittain, kun aiemmin haastattelut pidettiin kaikille vain ensimmäisenä lukuvuonna. Toisena ja kolmantena vuotena haastateltiin opiskelijat tarpeen mukaan eli haastattelun syynä saattoi olla esimerkiksi runsaat poissaolot tai haasteet opintojen etenemisessä. Lisäksi ensimmäisen vuoden opiskelijoiden lukujärjestykset pyritään laatimaan niin, että lukion luokattomuudesta huolimatta oman ryhmän kanssa opiskellaan ainevalintojen sallimissa rajoissa ensimmäisenä vuonna samoissa opetusryhmissä. Myös opettaja mm. äidinkielessä, matematiikassa ja vieraassa kielissä pyritään pitämään samana koko ensimmäisen vuoden. Tällöin opiskelijat oppivat tuntemaan toisensa paremmin, ja myös opettajan opiskelijatuntemus on parempi. Tällöin opettajilla on helpompi osoittaa opiskelijoille huomiota.

Suunnitelma toimenpiteistä seuraavalle kaudelle 2025–2028

Jatkossa on kiinnitettävä huomiota, mahdollistavatko oppilaitosten rakenteet syrjinnän, sillä syrjinnän kokemus on kasvussa pois lukien Kajaanin lukio. Ilmapiirin parantamiseen pyritään vaikuttamaan mm. lisäämällä positiivista yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia.

Toimenpide 1: Häirintäyhdyshenkilöt

Tavoite: Varmistetaan, että jokaisella on mahdollisuus saada tukea häirintätilanteissa.

Vuonna 2025 nimetään häirintäyhdyshenkilöt. Häirintäyhdyshenkilöiden tehtävänä on tarjota luottamuksellista apua, tukea ja neuvoja häirintätilanteissa.

Häirintäyhdyshenkilö on tukihenkilö, jonka puoleen voi kääntyä. Häirintäyhdyshenkilöt nimetään:

- 1 henkilö lukiolle
- 1 henkilö KAO Kajaani Opintie, Ketunpolku, Vuorikatu
- 1 henkilö KAO Kajaani Seppälä
- 1 henkilö KAO Kuusamo
- 1 henkilö KAO Vuokatti

Vuonna 2025 valitaan ja nimetään häirintäyhdyshenkilöt. Vuoden 2026 aikana järjestetään koulutus häirintäyhdyshenkilöille.

Vuosina 2026–2027 ylläpidetään KLL:n häirintäyhdyshenkilöiden verkostoa.

Toimenpide 2: Turvallisemman tilan periaatteet

Tavoite: Luoda oppilaitoksesta ympäristö, jossa jokainen voi tuntea olonsa turvallisiksi.

Jatkossa kiinnitetään huomiota, mahdollistavatko oppilaitosten rakenteet syrjinnän, sillä syrjinnän kokemus on kasvussa. Yhtenä toimenpiteenä luodaan turvallisemman tilan periaatteet.

Vuonna 2025 valitaan työryhmä, joka käsittelee ja valmistelee turvallisemman tilan periaatteiden työpajoista kerätyn materiaalin. Käydään läpi olemassa oleva materiaali, arvioidaan sen ajantasaisuus ja kattavuus. Työpajoista kerätyn materiaalin perusteella laaditaan KLL:lle turvallisemman tilan periaatteet.

Vuonna 2026 järjestetään tilaisuudet, joissa käydään läpi valmiit turvallisemman tilan periaatteet. Näissä tilaisuuksissa voidaan keskustella periaatteiden merkityksestä ja käytännön soveltamisesta. Valitaan viestintäkanavat, joita käytetään. Käytetään monipuolisia oppilaitoksen viestintäkanavia, että periaatteet ovat mahdollisimman saavutettavat.

2026–2027 turvallisemman tilan periaatteet kytketään oppilaitoksen toimintaan. Yhteisesti sovitaan, missä tilaisuuksissa niitä käytetään ja missä ja milloin niistä kerrotaan. Seurataan periaatteiden toimivuutta ja vaikutusta.

Toimenpide 3: Kiusaamis- ja häirintäilmoituksen käyttöönotto

Tavoite: Laatia menettelytapaohjeet häirintä- ja syrjintätapausten käsittelyyn

Hyödynnetään KAO:lla olemassa olevaa kiusaamisilmoitusta ja sen toimintaperiaatteita.

Otetaan kiusaamis- ja häirintäilmoitus käyttöön myös lukiolla.

Toimenpide 4: Yhteisöllisen opiskeluhuollon teemoitettu vuosikello käyttöön

Tavoite: Yhteisöllinen opiskeluhuolto toteutuu oppilaitoksen kaikilla paikkakunnilla ja koulutusaloilla

Vuosikello syntyy yhteisöllisen opiskeluhuollon hankkeen tuotoksena osana yhteisöllisyyden ideapankkia kesällä 2025. Vuosikello otetaan käyttöön syksyllä 2025. Yhteisölliseen opiskeluhuoltoon voidaan jatkossa määritellä vuositeemoja.

Lähteet, liitteet

<https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/etusivu>

Oikeusministeriö julkaisuaika tuntematon. Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalu. Pdf-tiedosto.

http://www.kulttuuriakaikille.fi/doc/tietopaketit_ja_oppaat/yhdenvertaisuuden_arvioinnin_tyokalu.pdf.

Sisäasiainministeriö 2010. Yhdenvertaisuussuunnittelun opas. Sisäasiainministeriön julkaisut 10/2010. Pdf-tiedosto.

http://www.kulttuuriakaikille.fi/doc/tietopaketit_ja_oppaat/Yhdenvertaisuussuunnittelun_opas.pdf.

TEPA-termipankki julkaisuaika tuntematon. Erikoisalojen sanastojen ja sanakirjojen kokoelma - Sanastokeskus. <https://termipankki.fi/tepa/fi/>